

INFORMACIJOS

(17a) Weinheim/Bergstr. Postfach 233, Germany

Br. 23 /98/

1954 m. rugsėjo mėn. 30 d.

PLB Vokietijos Krašto Valdybos Informacijos yra Krašto Valdybos Organas, skiriamas spaūdai rankraščio teisėmis.

Redakcijos, pasinaudojančios čia dedamomis žiniomis ir straipsniais, maloniai prašomos nurodyti šaltinį: PLB Vok. "Informacijos".

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Hanau Apylinkėje

Š. m. rugsėjo mėn. 19 d. Hanau įvyko iškilmingas Tautos Šventės minėjimas. Paskaitą skaitė dail. J. Kaminskas. Savo paskaitoje J. Kaminskas priminė gausiai susirinkusiems didingą Lietuvos praeitį ir parinktais pavyzdžiais įrodė lietuvių darbštumą, geraširdiškumą, prisirišimą prie savo gimtosios kalbos ir pasiryžimą kovoti dėl laisvės. Po paskaitos vargo mokyklos mokinės: D. Damijonaitytė, J. Barmutė, S. Barmutė ir J. Venckutė padeklamavo gražių eilėraščių. Minėjimas baigtas Tautos Himnu.

Po minėjimo įvyko metinis bendruomenės narių susirinkimas. Jam vadovavo Vladas Puniška ir sekretoriavo J. Damijonaitienė. Metinę veiklos apžvalgą padarė apylinkės valdybos pirmininkas A. Survila. Iš pranešimo paašškėjo, kad nors apylinkės vadovybė turi ir nelengvas darbo sąlygas, bet atlikta gražių lietuvių darbų. Pagrindinis vadovybės uždavinys buvo - jungti į lietuvišką šeimą visus tuos lietuvius, kurie nori tai šeimai priklausyti. Šiuo metu tai lietuviškai šeimai priklauso 198 nariai /pereitais metais - 174/. Iš jų apie 100 gyvena pačiam Hanau m. ir jo apylinkėse, o kiti visoje Hesseno provincijoje - Frankfurte, Giessene, Kasselyje, Limburge ir kt. Visos žymesnės lietuvių tautinės šventės buvo iškilmingai paminėtos. Hanau m. veikia vargo mokykla, kurią šiuo metu lanko 13 vaikų. Mokyklos mokiniai aktyviai dalyvavo visuose parengimuose. Mokyklai vadovauja mok. Br. Survilienė. Vargio mokyklos darbo sąlygos yra gana sunkios. Apyl.

- 2 -

Vald. pirmininkas pateikė susirinkusiems ir piniginę, revizoriaus Vl. Meškausko patikrintą, apyskaitą, kurią susirinkimas vienbalsiai priėmė. Čia pat savo darbo apyskaitą patiekė ir Šalpos Komisija. Po pranešimų įvyko Apylinkės Valdybos, revizoriaus ir Šalpos komisijos rinkimai. Į apylinkės Valdybą vėl buvo išrinkti Šalpos Valdybos nariai /nors jiems ir atsisakius kandidatuoti/ A. Survila ir J. Kaminskas ir naujai išrinktas Vl. Puniška. Revizoriumi išrinktas Stepas Jasas. Į šalpos Komisiją buvo išrinkti Br. Survilienė, J. Damijonaitienė ir A. Sedaitis. Apylinkės Valdyba pasiskirstė pareigomis taip: A. Survila - pirmininkas, J. Kaminskas - pirmininkas ir Vl. Puniška - sekretorius.

Müncheno Apylinkėje

Rugsėjo 4 d. Müncheno lietuviai susirinko Ludwigsfeldan minėti spaudos atgavimo sukakties ir Tautos Šventės.

Prof. Z. Ivinskis vaizdingoje, kiekvienam suprantamoje pastatoje apžvelgė spaudos draudimo laikus. Už meninę programą turim būti dėkingi muz. V. Banaičiui, sugebėjusiam per kelias savaites įtempto darbo paruošti dar moterų balsų ansamblį. Tokio lygio programos Müncheno lietuviai seniai bematė. Tik patalpa kiek smukdė gerą bendrą išpūdį.

Wehnen Apylinkėje

Gražus J. E. vyskupo Padolskio atsilankymo ir Rugsėjo 8-tojo minėjimo atgarsis pasirodė vokiečių spaudoje, davusioje ne tik minėjimo ir vyskupo lankymosi aprašymų, bet ir gražių iliustracijų.

Wehneno lietuvių kolonija gerbiamąjį Ganytoją priėmė labai iškilmingai. Stovykloje buvo pastatyti lietuvišku papročiu gražūs vartai, išpinti žaliais vainikais, papuošti gėlėmis, kryžium ir įrašu "Sveikas Ganytojau". Prie šių vartų vyskupo laukė baltai apsivilkusios mergaitės su gėlėmis. Toks iškilmingas ir gražus pasiruošimas sutikti mielą svečią ir vokiečių spaudoje buvo ypač pabrėžtas.

IŠ VASARIO 16 GIMNAZIJOS GYVENIMO

Rugsėjo 8-toji

Poatostoginio mokyklinio darbo sumetimais Rugsėjo 8-toji gimnazijoje buvo paminėta rugsėjo 26 d.

Į minėjimą susirinko ypatingai didelis apylinkėse gyvenančių lietuvių skaičius, pirmoje eilėje lietuvių kuopų vadų ir vyrų. Lietuvių kuopų dalyvavimas gimnazijos gyvenime, jų talka ir pasiskirstymas šią įstaigą įkurdinant yra pasigėrėtinas.

Minėjimą išpūdingai pravedė gimnazijos direktorius d-ras Literiskis, gimnazijos kapelionas kun. d-ras Gronis, kūno kultūros mokytoja ir bendrabučio vedėja p. Grinienė bei muzikos mokytojas p. Motgabis.

D-ras Literiskis išsamioje paskaitoje vaizdžiai ir giliai pavaizdavo lietuvių tautos valstybingumo kūrimąsi, Lietuvos politini vaidmeni Europos istoriniame fone, pastutinio Lietuvos par...

- 3 -

gino prasnę, išdavęs ir lūkesčius tėvynės išlaisvinimui. Kaip ypatingą ir būtiną tremties lietuvių pareigą atžymėjo kovą už lietuviybės išlaikymą jaunojoje kartoje. Tuose lietuviybės išlaikymo rėmuose Vasario 16 Gimnazijos likimas yra toks reikšmingas, kad jos tolimesniu išlaikymu turi gyvai susirūpinti visa laisvojo pasaulio lietuvių visuomenė.

Po paskaitos Žemesniųjų klasių mokinių poros, labai gražiai atliktu suktiniu, pradėjo darnią deklamaciją, tautinių šokių ir dainų pynę. Po pranešėjos, mokinės Kelerytės, įvadėlių, labai gražiai mergaičių ir berniukų buvo padeklamuoti eilėraščiai, vyr. klasių berniukų ir mergaičių pašokti šokiai, o gimnazijos choras, vadovaujant mok. Motgabiui, davė gražiai nuskambėjusias dainas.

Pavėlavusiam į minėjimą gimnazijos svečiui, vyr. amerikiečių armijos vakarų srities kapelionui, kun. pulk. lt. Kennedy, buvo pakartoti šokiai.

Po minėjimo kukliame pobūvyje, dalyvaujant Krašto Valdybos nariams, Simonaičiui ir Glemžai, Tėv. Bernatoniui, direktoriui d-rui Literškiui, kuopų vadams ir ryšių karininkams, kapt. Venckui, majorui Augustaičiui, pulk. lt. Sutkui ir kitiems svečiams, buvo pareikšta padėka pabaltiečių ryšių karininkui prie amerikiečių armijos, p. kapt. Venckui, už jo išrūpintą amerikiečių armijos dovaną Vasario 16 Gimnazijai,

3.000.-- DM vertės barakus.

Už šiuos du barakus varžytinėse jau buvo įsiūlyta iš viso 3.000 DM, kai jie buvo išimti iš varžytynių ir Kaiserslautern Detachment Commanding Officer'io įsakymu padovanoti Vasario 16 Gimnazijai.

Barakai bus atvežti ir pastatyti gimnazijos sklype taip pat kuopų jėgomis. Jie labai patarnaus gimnazijai, kuriai patalpų stoka yra vienas iš didžiųjų rūpesčių.

Aukos Gimnazijos Namams

Buvęs Vokietijos Krašto Valdybos narys ir švietimo inspektorius, dabar Gimnazijos Rėmėjų Būrelio Nr. 5 Clevelande vadovas ir Vargo Mokykloms Remti Komisijos pirmininkas, p. Pr. Karalius atsiuntė Komisijos auką

§ 174,-- arba DM 724,49

Gražų įnašą Gimnazijos Namams davė Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Čikagos Skyrius, atsiuntęs per poniją G. Sirutienę

§ 242,55 arba DM 1.012,31

Ir pasižadėjęs jį pakelti iki § 250,--.

Pažymėtinas kuklus, bet mūsų sąlygomis labai vertingas Wehne-ko Lietuvių Kooperatyvo "Talka" įnašas Gimnazijos Namams

DM 100,--

šios, iš kurios gauta pusė, o antrą pusę žadama greitu laiku parvesti.

ŠVEICARIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Šveicarijos Krašto Valdybos pirmininko A. Paulaičio pranešimas trečiame PLB Europos kraštų atstovų suvažiavime.

Šveicarijos Krašto Valdyba nuoširdžiai sveikina Europos kraštų atstovus bei visus Europos lietuvius.

Šiuo laiku Šveicarijoje gyvena, Krašto Valdybos žiniomis, 86 lietuviai, kurių 25 šeimos: grynai lietuviškos 12 ir mišrios 13. Mišriosiose šeimose priskaitoma ir prof. Ereto šeima, tačiau darbuotės bei dvasios atžvilgiu ši šeima yra reikalinga skaityti grynai lietuvišką. Viengungių yra 33, jų tarpe 6 našliai ir 1 išsiskyręs. Šveicarijoje gyvena 14 ligonių bei nedarbingų lietuvių. Vaikų skaičius - 8.

Be virš minėtų, Šveicarijoje gyvena apie 50 lietuvių ir jų nuolių, su kuriomis Krašto Valdyba neturi artimesnio ryšio.

Lietuviai Šveicarijoje gyvena labai išsisklaidę. Dauguma susibūręs Zūricho ir Berno apylinkėse. Pavieniai lietuviai gyvena prancūziškoje vakarų Šveicarijos dalyje ir Tessin'e. Krašto Valdybos būstinė yra Zūriche.

Šveicarijos Lietuvių Bendruomenės gyvenimas reiškiasi tarp savės pagalbos srityje. Visiškai atsisakėme partinių ginčų bei politikavimo, kurie sukeldavo tik bereikalingų ginčų. Yra susirūpinama bendriems reikalams aptarti bei pagyventi lietuviška nuota.

Lietuvių vardas Šveicarijoje yra geras. Tenka paminėti, kad Šveicarijoje gyvenęs kun. Jonas Juraitis yra paskirtas vienos parapijos klebonu ir turi Garbės Piliečio titulą.

Kaip minėta, Šveicarijos lietuviai stengiasi gyventi bei darbuotis savitarpio pagalbos srityje. Kadangi turime nemažą ligonių, kurie gydomi įvairiose sanatorijose bei ligoninėse - bei kurie yra atvežti iš kitų kraštų: Vokiėtijos bei Belgijos, kuriems niekas finansiniai nesirūpina, Krašto Valdybai tenka jieskoti pinigų, kad bent kartas nuo karto būtų galima jiems suteikti, nors mažą finansinę paramą.

Kalbant apie Šveicarijos lietuvių gyvenimą, negalima praeiti pro kai kuriuos, kad ir nepageidautinus reiškinius. Paskutiniajame Europos kraštų suvažiavime Hannoverėje, tuolaikinis Šveicarijos Krašto Valdybos pirmininkas p. Jonas Stankus buvo daręs gražų pranešimą apie Šveicarijoje pravestą rinkliavą Vokietijos lietuvių vaikų naudai. P. Stankui išvykus į JAV, jojo darbas ir toliau buvo dirbamas, tačiau teko susidurti su sunkenybėmis, kurias prisiminti ir minėti yra tikrai skaudu.

Vienas lietuvis /ar lietuviė/ yra p. Stankų apskundusi Šveicarijos policijai, kaipo pasisavinusi iš surinktų pinigų savo naudai Fr. 30.000.--. Suprantamas dalykas, kad atatinami orizontai vedė stropų ir nuodugnų tyrinėjimą. Šis šmeižtas pasirodė esą neteisingas - p. Stankaus nekaltumas buvo visiškai įrodytas ir lietuvių reikalas apgintas. Visgi šis skundas sudarė Krašto Valdybai gana didelių išlaidų. Negana to, sutrukdė sėkmingą tolimesnę policijos vedimą ir tuo apiplėšė lietuvių vaikus, ligonis bei kitas pagalbos reikalingus.

Tenka dar paminėti, kad trumpai prieš p. Stankaus išvykimą

- 5 -

vienas asmuo /pavardės sąmoningai neminime/ atšaukė visus savo duotus parašus p. Stankaus rekomendaciniuose laiškuose ir išstojo iš Krašto Tarybos.

P. Stankus buvo apskųstas ne vien tik šveicarų įstaigose. Ne teisingi šmeižtai buvo pasiųsti ir į lietuviškąsias instancijas. Ypatingai juodai apie p. Stankų yra kalbama BALFO Centre Amerikoje. Krašto Valdyba yra atatinkamu raštu protestavusi prieš šį šmeižtą ir reikalavo viešai paskelbti šmeižėjo vardą. Deja, iki šiai dienai BALFas į šį raštą nėra nieko atsakęs. Gaila ir skaudu...

Padėčiai apimus, Krašto Valdyba ir toliau veda akciją lietuvių vaikų, ligonių bei nepasiturinčių ir pagalbos reikalingų naujai. Šis darbas yra labai varginantis, nes darbingi lietuviai visi darbuojasi kurioje nors įmonėje, fabrike ar pan. Organizaciniam darbui bei labdarybės darbui dirbti tenka aukoti nuo darbo atliekamą laisvalaikį. Krašto Valdyba yra irgi iš tų pat, kasdien įmonėje dirbančių, lietuvių tarpo. Jokio atlyginimo negauna. Svetimosios darbo jėgos imti negalima, nes negalima daryti didelių išlaidų. Visas organizacinis bei akcijos darbas yra Krašto Valdybos dirbamas laisvalaikiu - vakarais bei sekmadieniais. Tačiau mes nesigailime savo laiko nei jėgų, kad tik galėtume būti naudingi mūsų tautai bei Tėvynei.

Šveicarijos lietuviai ir toliau remia Vasario 16 Gimnaziją savo kukliais įnašais.

PAJIEŠKOJIMAS

Pajieškoma Ona WOLSKI /Anna WOLSKI/ su vaikais Erika ir Otto. Ponia Wolski gyvenusi 1945 m. Eggenfelde ir Ganghofen stovyklose.

Žinantieji apie ją, prašau pranešti šiuo adresu: Litauisches Zentralkomitee, /17a/ Weinheim/Bergstr., Postfach 233.